

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-325/14-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov Zašová
Sídlo	756 51 Zašová 172
E-mail školy/školského zařízení	ddzasova@volny.cz
IČO	60 990 597
Identifikátor	600 031 969
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Jaromírem Štěpánem, ředitelem školského zařízení
Zřizovatel	Zlínský kraj, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín
Místo inspekční činnosti	756 51 Zašová 172
Termín inspekční činnosti	28. a 31. březen a 1. duben 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov Zašová, 756 51 Zašová 172 (dále „zařízení, subjekt“), jehož zřizovatelem je Zlínský kraj, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín, vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně vydáno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je úspěšné ukončení vzdělání dětí, důraz je kladen na prevenci sociálně patologických jevů, výchovu ke zdravému životnímu stylu a efektivní využívání volného času, což je řešeno zejména pestrou nabídkou zájmových útvarů.

Kapacita DD byla stanovena na 24 děti (3 rodinné skupiny) a ŠJ na 40 jídel. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl v DD 12 dětí (7 plnící povinnou školní docházku, 5 studium na střední škole) a 7 zletilých nezaopatřených osob (v péči DD na základě Smlouvy o prodlouženém pobytu – smlouvy do ukončení přípravy na budoucí povolání). V zařízení není umístěno žádné dítě předškolního věku. V rámci péče (dle § 2 odst. 10 zákona č. 109/2002 Sb.) jsou dětem zajišťovány specifické a vzdělávací potřeby, a to v odstupňovaném rozsahu (9 dětí je samostatných vyžadujících občasnou kontrolu, 4 děti vyžadují občasné vedení a stálou kontrolu, 6 dětí je nesamostatných vyžadujících stálé vedení i kontrolu). Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 79 %. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ umístěné v budově DD.

O své činnosti zařízení pravidelně informuje širokou veřejnost na stránkách regionálního tisku, prostřednictvím výroční zprávy o činnosti nebo na webových stránkách (www.ddzasova.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu DD

Ředitel zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, absolvoval rovněž studium pro ředitele škol a školských zařízení. Jmenován byl na základě výsledku konkurzního řízení (1988), ve funkci potvrzen na dobu určitou, od 1. srpna 2012 do 31. července 2018. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodoval ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, svojí další činností naplňoval požadavky dané školským zákonem i dalšími právními předpisy. Organizační struktura DD byla vytvořena vzhledem k velikosti zařízení efektivně, kompetence vedoucích a dalších pracovníků byly jasně vymezeny. V řízení subjektu došlo od poslední inspekční činnosti k dílčímu kvalitativnímu posunu, aktuálně je uplatňován zejména operativní způsob řízení, jehož základem je průběžný každodenní kontakt se všemi pracovníky. Pracovní klima se po obměně pedagogického sboru (odešly 2 vychovatelky, byl přijat nový vychovatel a nastoupila vychovatelka po mateřské dovolené) zklidnilo, pozitivem je cílená snaha o vytvoření příznivého pracovního klimatu.

Evaluačním nástrojem vedení zařízení byly mj. hospitace a kontroly, zaměřené zejména na respektování individuálních zvláštností jednotlivých dětí. Zpracované výstupy většinou obsahovaly jasné závěry i případná doporučení. Poradním orgánem ředitele zařízení je pedagogická rada, zápisy z jejího jednání byly vedeny průběžně, poskytují relevantní informace o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Povinná dokumentace byla vedena v rozsahu s požadavky zákona č. 109/2002 Sb., avšak zejména v jejím obsahu, struktuře a v administrativním vedení byly zjištěny nedostatky (např. ve zpracování a realizaci týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti, ve vedení knih denní evidence nebo programů rozvoje osobnosti dětí, ve vnitřním řádu a ve výroční zprávě o činnosti), v některých případech byly zaměňovány dané termíny (např. program rozvoje osobnosti x program výchovně vzdělávací činnosti jednatelce, program x plán).

Předložené „týdenní plány“ jednotlivých rodinných skupin neodpovídaly svým obsahem požadavkům povinné dokumentace (týdenním programům výchovně vzdělávací činnosti). Jsou převážně výčtem činností souvisejících s denním režimem dětí, z hlediska stanovených cílů chybí jejich větší provázanost na roční plán výchovně vzdělávací činnosti a školní vzdělávací program DD (dále „ŠVP DD“), nebyly vždy vypracovávány ve spolupráci s dětmi. V aktuálně vedených knihách denní evidence zařízení nebyly zaznamenávány předepsané údaje, např. počáteční stav dětí v jednotlivých rodinných skupinách, evidenční a konečný stav dětí v daný den, časy odchodů dětí na vycházky. Programy rozvoje osobnosti jednotlivých dětí na daný školní rok (vedené pod názvem „Programy výchovně vzdělávací činnosti jednatelce“) jsou z hlediska budoucího rozvoje dítěte v některých případech nedostatečně konkrétní, v některých případech jsou jen pouhým konstatováním (vyhodnocením) dosaženého stavu dítěte podle obsahu stanoveného pro určitou věkovou kategorii, neobsahují cíle a směr, kterým by se mělo dítě dále rozvíjet. Nestanovují úkoly související s dosahovanými výsledky dětí ve školní výuce. Vnitřní řád byl zpracován, jeho struktura však neměla všechny obsahové náležitosti (do obsahu nebyla promítnuta aktualizace příslušného právního předpisu z listopadu 2012), chyběl např. popis postupů při intoxikaci dítěte alkoholem nebo jinými návykovými látkami, při sebepoškozování dítěte nebo sebevražedném pokusu, při agresivitě dítěte, kterou ohrožuje zdraví a životy jiných nebo vlastní. Práva a povinnosti dětí byly s výjimkou práva na podporu a pomoc při ukončení pobytu v zařízení v souladu s cílem reintegrace dítěte do rodiny a společnosti (§ 20 odst. 1 písm. q) zákona č. 109/2002 Sb.) ve vnitřním řádu zařízení platném k termínu inspekční činnosti v zákonném rozsahu deklarovány a taxativně vyjmenovány. Toto výše uvedené právo dětí však bylo v praxi zařízením naplňováno. Dalším nedostatkem byly nesprávně stanovené finanční částky možného snížení kapesného dětí v rámci opatření ve výchově. Ke zjištěným nedostatkům přijal ředitel zařízení opatření a náprava, tj. doplnění a oprava těchto údajů ve vnitřním řádu, odstranění již neplatných ustanovení související s novelizací právního předpisu, byla provedena již v průběhu inspekční činnosti.

Oslovené děti (všech 12 dětí navštěvujících ZŠ a SŠ) v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že se v DD nesetkaly např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním ze strany vychovatelů, s fyzickým násilím a napadáním dětí, mají možnost se ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkají vyjadřovat, nejsou omezováni v přijímání návštěv a v povolování vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DD hodnotily převážně pozitivně. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány hostilní projevy dětí vůči zařízení DD, personálu i sobě navzájem. Útěky dětí ze zařízení (např. nenávraty z vycházek) nebyly ve sledovaném období zaznamenány.

Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to např. formou omezení trávení volného času mimo DD, odnětím možnosti účastnit se atraktivní činnosti, výjimečně snížením kapesného v možném rozsahu. Ve sledovaném období vysoce převažovala kladná opatření

ve výchově nad zápornými. Za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností byla dětem udělována zejména finanční odměna.

V zájmu zefektivnění výchovně vzdělávacího procesu, zlepšení podmínek a výsledků vzdělávání zařízení intenzivně spolupracuje s celou řadou partnerů participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období zařízení úzce spolupracovalo zejména se zřizovatelem, místně příslušným diagnostickým ústavem, zdravotnickými zařízeními, OSPOD, státními zastupitelstvy, soudy a v rámci péče o děti se SVP se školskými poradenskými zařízeními. Spolupráce se školami kam děti docházejí, byla cílená a pravidelná, vychovatelé se prokazatelně účastnili konzultací a třídních schůzek, v případě potřeby navštěvovali školy častěji. Dětem s logopedickými vadami zabezpečuje péči v DD proškolená vychovatelka, děti s těžšími vadami řeči jsou předávány do péče spádové logopedky při nemocnici ve Valašském Meziříčí. V zájmu rozšiřování jazykových schopností dětí a v návaznosti na školní výuku DD podporuje zařazení dětí do výukových jazykových kurzů organizovaných nestátními institucemi např. Výborem dobré vůle Olgy Havlové a Nadací Lívie a Václava Klausových. Spolupráce se zákonnými zástupci dětí nebyla ve sledovaném období zcela funkční, s převážnou většinou nebylo snadné navázat kontakt a po případném navázání kontaktu bylo obtížné jej udržet.

Při přijímání (umístování) dětí postupovalo zařízení ve sledovaném období v souladu s právními předpisy, pro všechny děti byly vytvořeny rovné podmínky. Všechny děti byly do zařízení přijaty prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu, případně rozhodnutím soudu. Při příchodu do zařízení byly prokazatelně seznámeny se svými právy a povinnostmi, s organizací i režimem zařízení (viz dokument „Seznámení s Vnitřním řádem DD Zašová“). V průběhu adaptační fáze po příchodu do zařízení jim byla věnována zvýšená pozornost a podpora. Při odchodu ze zařízení byla dětem i zletilým nezaopatřeným osobám poskytnuta v diferencovaném rozsahu, dle hledisek stanovených vnitřním řádem, věcná pomoc (např. výbava, ošacení, příspěvek na nájem).

Analýzou realizovaného ŠVP DD bylo zjištěno, že dokument byl zpracován v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona. Prioritními deklarovanými cíli jsou zejména výchova ke zdravému životnímu stylu, posilování komunikačních dovedností, zvyšování sociálních kompetencí, výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování dětí a formování jejich životních postojů. ŠVP DD deklaruje rozvoj jednotlivých klíčových kompetencí v souladu a v návaznosti na školní výuku dětí. Obsah vzdělávání rozpracovaný do jednotlivých věkových kategorií dětí byl stanoven přílohou ŠVP DD a koresponduje s deklarovanými cíli. Naplňování stanovených cílů a úkolů, které směřují zejména k sebeobsluze a k získání praktických dovedností významných pro samostatný život, je vychovateli pravidelně vyhodnocováno v rámci programů rozvoje osobnosti jednotlivých dětí. Vzdělávání dětí vhodně doplňovaly všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských a činnostních kompetencí. Četné aktivity byly zaměřeny zejména na rozvoj jejich komunikačních dovedností, na problematiku ohrožení mladých lidí na trhu práce, s důrazem na prevenci kriminality a rizikového chování. Kontrolou ročních plánů výchovně vzdělávací činnosti a týdenních plánů (programů výchovně vzdělávací činnosti) za sledované období a jejich porovnáním s knihami denní evidence bylo zjištěno, že se vzdělávání dětí uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli, a to zejména s důrazem na úspěšné dokončení jejich vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení. Realizací jednorázových akcí, např. besed spojených s předáváním informací dětem, bylo posilováno jejich právní vědomí. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňuje nabídka zájmových útvarů organizovaných DD (např. posilování, turistika, ruční a výtvarné práce, sportovní a přírodovědné aktivity), dále školami, které děti navštěvují, sportovními oddíly a zájmovými

sduženými (např. atletika, stolní tenis, kopaná, házená, tanec, hasiči). Účast v zájmových činnostech je dobrovolná, jejich výběr je plně v kompetenci jednotlivých dětí. Příležitostí pro následující období je zapojení dětí do projektů přispívajících k jejich sociální a pracovní integraci, do aktivit zaměřených na schopnost prezentace a sebe prezentace dětí, které přispívají ke zvýšení připravenosti pro jejich samostatný život.

Denní péče o děti byla v rodinných skupinách zajišťována způsobem obdobným jako v rodině, a to dvěma pedagogickými pracovníky (kmenovými vychovateli) na rodinnou skupinu. Kontrolou předloženého rozpisu služeb (stanovení rozsahu přímé výchovné práce) nebylo v organizaci vzdělávání a péči o děti zjištěno porušení právního předpisu. Ředitel zařízení i jeho zástupce (vedoucí vychovatel) vykonávali přímou pedagogickou činnost v rozsahu stanoveném právním předpisem. Přímá výchovná činnost vychovatelů končila vždy večerkou dětí (v pracovní dny i ve dnech volna a prázdnin ve 21:00 hodinu). Denní režim pro pracovní dny i dny volna byl sestaven úměrně k věku a individuálním zvláštnostem dětí. Z hlediska dodržení minimálního a maximálního počtu dětí v rodinné skupině (po vytvoření skupiny zletilých nezaopatřených osob) nebyly v jejich složení zjištěny nedostatky.

K naplňování vzdělávacích cílů má zařízení z hlediska stanovené odborné kvalifikace aktuálně celkově příznivé personální podmínky. Pedagogický sbor se po obměně části pedagogických pracovníků stabilizuje. K termínu inspekční činnosti jej tvořilo 7 pedagogů včetně ředitele zařízení, zástupce ředitele – vedoucího vychovatele a 5 vychovatelů. Z celkového počtu pedagogických pracovníků nesplňuje kvalifikační podmínky pouze 1 vychovatel (absence akreditovaného vzdělávacího programu v oboru speciální pedagogiky). Noční službu zajišťují 2 pracovníci sociální péče. Pro začínajícího pedagoga byly vytvořeny příznivé podmínky, potřebná metodická péče byla zajištěna zejména prostřednictvím vedoucího vychovatele. Rizikem pro práci pedagogů v zařízení pro výkon ústavní výchovy (v tomto případě v DD) je absence platných posudků o psychické způsobilosti některých pedagogů. Tento nedostatek (neplatnost psychologických posudků nebo jejich vydání osobou, která nemá pro tuto činnost udělenou akreditaci MŠMT) byl zjištěn u 5 pedagogů již při kontrolní činnosti v červenci 2013 (viz protokol čj. ČŠIM-609/13-M, ze dne 3. července 2013). Ředitel zařízení doložil Žádost o psychologická vyšetření a vypracování psychologických posudků, ze dne 1. listopadu 2013 s tím, že k termínu inspekční činnosti neměla akreditovaná psycholožka volnou kapacitu a vyšetření budou realizována v nejbližším možném termínu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo realizováno plánovitě a cíleně. Pro každý školní rok byl zpracován plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, s ohledem na aktuální specifické potřeby a finanční možnosti zařízení. Ve sledovaném období absolvovali pedagogové DD vzdělávací akce zaměřené zejména na získávání a prohloubení odborných a metodických znalostí a dovedností např. specializované semináře pro výchovné pracovníky, prevenci sociálně patologických jevů, mezilidské vztahy (sexuální výchovu, rodičovství, protidrogovou prevenci a prevenci kriminality), zdravý životní styl a ekologii, jazykové studium (anglický jazyk, německý jazyk). Poznatky a informace z absolvovaných školení a seminářů byly kolegům předávány na pedagogických poradách. Vnitřní i vnější prostory DD svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí. Zařízení má k organizaci a zajištění péče o děti i k realizaci ŠVP DD vynikající materiálně technické i prostorové podmínky včetně vnitřního vybavení, které koresponduje s požadavky platných právních předpisů včetně hygienických norem. Každá rodinná skupina využívá samostatný byt, ve kterém mají děti k dispozici obývací pokoj sloužící ke společným i individuálním aktivitám, kuchyňský kout, prostorné ložnice dětí

s odpovídajícím počtem lůžek, psacích stolů, skříní a židlí včetně vlastního sociální zařízení. Dílčí nedostatek v možnosti uzamknout si své osobní věci a cennosti do skříňky popř. psacího stolu (čímž je částečně narušeno soukromí a intimita jednotlivých dětí) nelze aktuálně odstranit, vybavení a druh nábytku k tomu není přizpůsoben. Budova DD je bezbariérově upravena, je vybavena výtahem, speciálně je upraveno také sociální zařízení v jedné rodinné skupině. Návštěvy dětí mají k dispozici samostatnou návštěvní místnost při vstupu do budovy. Děti mají v prostorách svých bytů vytvořeny vhodné podmínky pro domácí přípravu na výuku včetně možnosti využívání prostředků informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“). Vzhledem k zastaralosti některých počítačů i jejich softwarového vybavení je však žádoucí jejich modernizace. Zařízení je velmi dobře vybaveno pro výrazně a systematicky podporované volnočasové aktivity, v podkroví budovy byla zřízena počítačová učebna, klubovna, knihovna a posilovna. Ve venkovním areálu mají děti k dispozici např. travnaté hřiště a sportoviště s průlezkami, asfaltový kurt pro míčové hry a bazén.

Zkvalitňování prostředí DD i jeho materiálně technických podmínek patří k prioritním úkolům z hlediska rozvoje zařízení. Ve sledovaném období došlo např. k dovybavení sportovního areálu, jeho oplocení, v rámci údržby bylo provedeno vymalování celého interiéru budovy DD a realizován nátěr střešních krytin. Úkoly stanovené v ročním plánu pro materiálně technickou oblast byly průběžně plněny. Opatření k udržení a zlepšování prostředí DD byla přijímána průběžně v souladu s koncepčními záměry ředitele zařízení, plánována je výměna počítačové techniky, lůžek dětí a sedacích souprav.

Všechny prostory zařízení byly v době konání inspekční činnosti čistě a esteticky upraveny, prostředí působilo příjemně a motivačně. Pořádek v prostorách rodinných skupin svědčí o vedení dětí v tomto směru i dobré úrovni jejich pracovních kompetencí.

Bezpečnému prostředí pro vzdělávání dětí věnuje vedení zařízení i ostatní pracovníci náležitou pozornost. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) dětí jsou definovány ve vnitřním řádu i v pravidlech pro využívání specializovaných prostor (např. posilovny, počítačové učebny, klubovny sloužící také jako herny pro stolní tenis). Zařízení věnuje pozornost předávání podstatných informací dětem o BOZ včetně prokazatelnosti jejich poučení formou záznamů o poučení, případně zápisů v knihách denní evidence zařízení. DD má jasně nastavený systém dohledu nad dětmi v průběhu celého dne i noci, ochrana dětí před úrazem i negativními jevy byla ve sledovaném období cíleně zabezpečována. Při inspekční prohlídce prostor a materiálního vybavení DD z hlediska BOZ dětí nebyla zjištěna bezpečnostní a zdraví ohrožující rizika. Kontrolou knihy úrazů bylo zjištěno, že ve sledovaném období byla úrazovost dětí v DD nízká (2011/2012 – 1 úraz, 2012/2013 – 1 úraz, 2013/2014 k termínu inspekční činnosti – 2 úrazy). Ve všech případech se jednalo o méně závažné úrazy, žádný z nich nebyl zaviněn jinou osobou.

V roce 2013 zařízení hospodařilo s finančními prostředky, které mu umožňovaly naplnit vzdělávací záměry i poskytování školských služeb deklarované ŠVP DD. Zařízení bylo závislé na přímé dotaci ze státního rozpočtu a provozní dotaci od zřizovatele. Z Fondu mládeže a sportu DD každoročně obdržel dotaci 10.000 Kč na podporu turnajů dětských domovů v házené. Dalšími zdroji příjmů byly především přídavky na děti, příspěvky na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřeným osobám (ošetřovné dětí), stravné zaměstnanců a sponzorské dary od fyzických a právnických osob.

V oblasti řízení subjektu byly zjištěny dílčí nedostatky, a to zejména v obsahu, struktuře a v administrativním vedení povinné dokumentace. Příležitostí pro příští školní rok je využití prostředků ICT pro vedení agendy. Pozitivem řízení je funkční spolupráce s partnery participujícími na činnosti DD.

Při přijímání (umístování) dětí a při jejich vzdělávání zařízení respektuje zásady a cíle definované školským zákonem i zásady rovného přístupu. Porušování práv dětí nebylo zjištěno.

ŠVP DD byl z hlediska struktury a obsahu zpracován v souladu se školským zákonem, obsah vzdělávání koresponduje s deklarovanými cíli. Příležitostí zařízení je zapojení dětí do projektů přispívajících k jejich sociální a pracovní integraci.

Podmínky vzdělávání a poskytování školských služeb (materiální, prostorové) jsou vzhledem k potřebám DD vynikající, podporují realizaci ŠVP DD. Personální podmínky vzhledem k absenci platných posudků o psychické způsobilosti části pedagogů vykazují dílčí rizika.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu DD

Naplňování cílů vzdělávání a vzdělávací strategie byly sledovány zejména při odpoledních činnostech, ve kterých dominovaly příprava na vyučování, odpočinkové aktivity dětí a režimové činnosti. Cíle a strategie vzdělávání stanovené v ŠVP DD byly většinou naplňovány, dosahované výsledky v jednotlivých funkčních gramotnostech korespondovaly s danými výstupy, podporovány byly zejména kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence pracovní. V přípravě na vyučování byla zejména mladším dětem primárně věnována individuální péče, cíleně byly vedeny ke vzájemné pomoci. Vychovatelé uplatňovali převážně vhodné pedagogické přístupy a metody, respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali odlišné potřeby a schopnosti dětí, přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolutracující chování dětí nebylo zaznamenáno. Po celou dobu inspekční činnosti panovala v DD pohodová přátelská atmosféra a pozitivní vztahy na úrovni dětí i dospělých, vychovatelé děti vhodně motivovali a poskytovali jim pozitivní zpětnou vazbu, oceňovali i jejich drobné úspěchy. Děti přirozeně komunikovaly v rámci svých individuálních možností, přirozeně dodržovaly pravidla bezpečnosti a chování. Specifické cíle a podstatné aspekty výchovně vzdělávací práce včetně stanovených priorit ve výchově (rodinné prostředí – skutečný domov, organizace domácnosti, orientace v různých sociálních situacích, profesní příprava na život) byly naplňovány. Psychohygienickým podmínkám byla věnována potřebná pozornost, cíleně byly naplňovány zásady zdravého životního stylu. Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Z inspekčních hospitací vyplynulo, že vychovatelé mají k dětem pěkný vztah, vytváří pro ně příjemné prostředí a k činnostem je vhodně motivují.

Sledované činnosti měly standardní až nadstandardní úroveň, probíhaly v příjemné atmosféře, zvolené metody a formy práce odpovídaly schopnostem jednotlivých dětí, výkony většinou korespondovaly s požadovanými výstupy definovanými v ŠVP DD.

Uplatňované metody a formy práce vedly k rozvoji požadovaných klíčových kompetencí, k rozvoji osobnosti dětí v souladu s jejich potřebami a vytváření vhodných hodnotových postojů.

Vzdělávání dětí je primárně zaměřeno na rozvoj kompetencí dětí s důrazem zejména na sebeobslužné činnosti a pracovní návyky, vytváří vhodné předpoklady pro budoucí začlenění dětí do samostatného života. V průběhu inspekčních hospitací děti prezentovaly velmi dobrou úroveň znalostí i praktických dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu DD

Výsledky výchovného působení i výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, byly průběžně projednávány na pedagogických radách. Úspěchy dětí (zlepšení prospěchu a chování) byly vychovateli pravidelně oceňovány, příčiny dílčích nezdarů analyzovány, pravidelně bylo sledováno klima v jednotlivých rodinných skupinách. Uplatňovaný systém hodnocení umožňoval sledovat aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky a následně přijímat opatření k eliminaci případných výchovných a vzdělávacích problémů. Průběžný způsob hodnocení, a to např. formou drobné odměny, případně kladným opatřením ve výchově cíleně motivoval děti k zodpovědnému přístupu k povinnostem. Podle ústního sdělení ředitele zařízení a ze záznamů z jednání pedagogické rady vyplynulo, že ve sledovaném období všichni žáci plnící povinnou školní docházku v ZŠ prospěli a postoupili do vyšších ročníků. Rovněž všichni žáci středního vzdělávání úspěšně zvládli studium, z toho 2 žáci postoupili do maturitních oborů. Ve sledovaném období ukončilo pobyt v DD celkem 8 dětí, 3 po dosažení zletilosti, 1 dítě bylo z kázeňských důvodů (v návaznosti na rediagnostiku v diagnostickém ústavu) přemístěno do jiného zařízení, v ostatních případech byla dětem ústavní výchova soudem zrušena před dosažením jejich zletilosti. Po projednání v pedagogické radě a se souhlasem dítěte podávalo zařízení v součinnosti s OSPOD a státními zástupci návrhy na umístění dětí do náhradní rodinné péče, ve sledovaném období však nebylo žádné z dětí do náhradní rodinné péče předáno.

Prevence rizikového chování dětí je prioritně založena na nespécifické primární prevenci, zejména na podpoře zájmových a volnočasových aktivit, do kterých je aktuálně a pravidelně zapojeno více jak 50 % z celkového počtu dětí a zletilých nezaopatřených osob. Realizace prevence rizikového chování dětí však postrádá větší orientaci na efektivnější prostředky, jako jsou různé komplexní a interaktivní programy. Využita nebyla např. možnost ustavení spoluprávy dětí, případně zřízení schránky důvěry.

Pozitivně lze hodnotit zejména vytváření vstřícné atmosféry v zařízení, průběžné sledování příznaků případného nevhodného chování dětí jako prevence šikany (ve sledovaném období nebyla zaznamenána). Pro tyto případy má zařízení zpracován krizový plán i postupy řešení. Z hlediska rizikového chování byly ve sledovaném období zaznamenány zejména případy kouření dětí, ojediněle např. neomluvená absence ve škole, fyzická agrese, užívání návykové látky a krádeže. Průběžně (měsíčně) vedené záznamy vychovatelů v osobní dokumentaci dětí zpravidla dokládají přijímání příslušných opatření při výskytu výkyvů v chování dětí. Při řešení rizikového chování dětí nebyly zjištěny represivní postupy pedagogů, vychovatelé průběžně spolupracovali např. s třídními učiteli dětí, dětským psychologem, školskými poradenskými zařízeními, Policií ČR a pracovníky OSPOD.

Primární prevence je součástí procesu vzdělávání dětí, zaměřuje se zejména na eliminaci sociálně patologických jevů a na vytváření bezpečného prostředí a příznivého klimatu v rodinných skupinách. Příležitostí je ustavení spoluprávy dětí a zřízení schránky důvěry.

Zařízení cíleně realizuje aktivity k účinné prevenci rizikového chování dětí. Při řešení negativních projevů dětí úzce spolupracuje s příslušnými orgány a institucemi. Pozitivem v tomto směru je zejména nabídka a zapojení dětí do zájmové činnosti a volnočasových aktivit.

Závěry

- a) Pozitivem řídicí práce ředitele zařízení je efektivně (vzhledem k velikosti zařízení) vytvořená organizační struktura DD. K silným stránkám zařízení patří zejména spolupráce s partnery participujících na činnosti DD a vynikající prostorové a materiálně technické zázemí pro výchovně vzdělávací činnosti, které svým uspořádáním naplňuje filozofii rodinného prostředí.
- b) Povinná dokumentace je vedena v zákonném rozsahu, zásadní, ale na místě odstraněné nedostatky byly zjištěny v obsahu, struktuře a v administrativním vedení části dokumentů (týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, knihy denní evidence, programy rozvoje osobnosti dětí, vnitřní řád).
- c) Příležitostmi pro následující období je zapojení a spoluúčast dětí při tvorbě týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti za respektování jejich potřeb a zájmů, pro zajištění intimity a soukromí dětí zajistit uzamykatelnost skříněk nebo zásuvek psacích stolů a zřízení spolusprávy dětí.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina organizace čj. 1158/2001/ŠK, ze dne 12. září 2001 včetně Dodatku č. 1, ze dne 31. srpna 2005, Dodatku č. 2, ze dne 18. června 2008 a Dodatku č. 3, ze dne 17. června 2009
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených rejstříku škol a školských zařízení a jeho změnách čj. 15 257/2008-21, ze dne 12. srpna 2008
3. Jmenování do funkce ředitele na dobu určitou (do 31. července 2018), ze dne 6. března 2012
4. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2011, 2012, 2013
5. Školní vzdělávací program DD Zašová, ze dne 2. září 2013 včetně příloh č. 1 až č. 5
6. Protokol čj. ČŠIM-609/13-M, ze dne 3. července 2013
7. Záznamy z řízených rozhovorů s dětmi zařízení (12krát), ze dne 31. března 2014
8. Vnitřní řád DD Zašová, s platností od 3. září 2012
9. Vnitřní řád DD Zašová, s platností od 1. ledna 2014
10. Dokumenty – Seznámení s Vnitřním řádem DD Zašová – děti, září 2013 a ze dne 2. ledna 2014
11. Dokumenty – Seznámení s Vnitřním řádem DD Zašová – zaměstnanci, září 2013 a ze dne 2. ledna 2014
12. Roční plány výchovně vzdělávací činnosti dětského domova na školní rok 2012/2013, ze dne 3. září 2012 a školní rok 2013/2014, ze dne 2. září 2013
13. Plán práce DD Zašová na školní rok 2012/2013, ze dne 3. září 2012
14. Plán práce DD Zašová na školní rok 2013/2014, ze dne 27. srpna 2013
15. Program výchovně vzdělávací činnosti DD Zašová školní rok 2013/2014 pro jednotlivé věkové skupiny
16. Program výchovně vzdělávací činnosti jednotlivce školní rok 2013/2014 (buňka č. 1 – zletilí, 6 zletilých nezaopatřených osob)
17. Program výchovně vzdělávací činnosti jednotlivce školní rok 2013/2014 (buňka č. 2 – 7 dětí a buňka č. 3 v – 6 dětí)

18. Týdenní plány (týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti) rodinných skupin č. 1 – 3 ve školním roce 2013/2014 (výběr)
19. Osobní dokumentace dětí a zletilých nezaopatřených osob jednotlivých rodinných skupin přítomných v zařízení k termínu inspekční činnosti (19krát)
20. Programy výchovně vzdělávací činnosti jednotlivce (programy rozvoje osobnosti dětí), školní roky 2012 – 2013 a 2013 – 2014 (výběr z rodinných skupin 2 a 3)
21. Programy výchovně vzdělávací činnosti DD Zašová ve školním roce 2013 – 2014 pro mladistvé z rodinné buňky č. 1, ze dne 1. prosince 2013
22. Knihy denní evidence jednotlivých rodinných skupin (1 až 3), školní roky 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
23. Kniha denní evidence (vzkazník mezi vychovateli) – záznamy za školní rok 2013/2014
24. Jednací protokol (kniha pošty), vedená k termínu inspekční činnosti
25. Knihy úředních návštěv (vedena od 17. března 2006) a ostatních návštěv (vedena od 11. ledna 1998), k termínu inspekční činnosti
26. Smlouvy se zletilými nezaopatřenými osobami (Smlouvy o prodlouženém pobytu), S. T., ze dne 22. srpna 2011, I. S., ze dne 8. září 2011, K. M., ze dne 14. listopadu 2011, T. K., ze dne 31. prosince 2011, M. O., ze dne 12. října 2012, M. F., ze dne 15. ledna 2013, K. M., ze dne 31. ledna 2014
27. Záписы z jednání pedagogické rady (školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti), vedené od září 2009
28. Záписы z porad za školní roky školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
29. Výroční zpráva o činnosti dětského domova za školní rok 2012/2013, ze dne 26. srpna 2013
30. Plán a účast na akcích pořádaných pro DD Zlínského regionu v rámci výchovného, tělovýchovného, kulturního, společenského a pedagogického působení a vyžití dětí a mládeže ve školním roce 2013/2014, akce a aktivity mimo DD
31. Týdenní zájmová činnost a aktivity dětí a mládeže Dětského domova Zašová na školní roky 2012/2013 a 2013/2014
32. Plán DVPP (Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků) na školní roky 2012/2013 a 2013/2014
33. Přehledy o účasti pedagogických pracovníků DD na akcích DVPP za školní roky 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
34. Materiály z kontrolní a hospitační činnosti v DD – ředitel a zástupce ředitele (vedoucí vychovatel), školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
35. Seznam zaměstnanců, aktuální stav k termínu inspekční činnosti
36. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav (doklady o vzdělání, psychologické posudky, výpisy z Evidence rejstříku trestů, pracovní náplně)
37. Žádost o psychologická vyšetření a vypracování psychologických posudků pracovníků s osobními čísly 84 111, 89 000, 88 000, 10 301, 6907, ze dne 1. listopadu 2013
38. Stanovení a rozsah hodin přímé pedagogické činnosti (vychovatelé, ředitel, zástupce ředitele – vedoucí vychovatel) – školní rok 2013/2014
39. Rozvržení (rozpis) týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2013/2014
40. Seznam dětí a jejich rozdělení do rodinných skupin – školní rok 2013/2014, k 1. září 2013, k 18. listopadu 2013 a k termínu inspekční činnosti

41. Evidence dětí – zařazení do kategorií dle § 2 odst. 10 zákona č. 109/2002 Sb., ze dne 18. listopadu 2013
42. Kniha vycházek vedená od 1. září 2011 k termínu inspekční činnosti
43. Týdenní zájmová činnost a aktivity dětí a mládeže Dětského domova Zašová na školní rok 2012/2013 a 2013/2014
44. Dokumenty – věcná výpomoc ze dne 15. září 2011 a 31. srpna 2013
45. Minimální preventivní program pro školní roky 2011/2012 až 2013/2014
46. Školní program proti šikanování jako součást MPP 2013/2014
47. Přehled kázeňských opatření ve výchově za rok 2012 a rok 2013
48. Dokumenty – Kapesné na červen 2012, duben 2013, červenec 2013, leden 2014, únor 2014
49. Organizace (časový režim) dne pro pracovní dny a dny volna – platnost pro školní rok 2013/2014
50. Kniha úrazů – vedená od roku 1995 k termínu inspekční činnosti
51. Vnitřní směrnice DD vztahující se k BOZP a PO – platnost k termínu inspekční činnosti
52. Traumatologický plán (zajištění poskytování první pomoci) – platnost k termínu inspekční činnosti
53. Dokumenty – Poučení dětí a mládeže na Živo Gošče ve dnech 16. – 25. září 2011, 19. – 23. září 2012, 13. – 22. září 2013 včetně podpisů dětí
54. Pravidla pro používání počítačové učebny DD Zašová, ze dne 1. listopadu 2011
55. Pravidla pro používání posilovny DD Zašová, ze dne 9. března 2014
56. Seznam dětí a pedagogických pracovníků k účelům exkurze SOU leteckého, s.r.o., ze dne 28. března 2014
57. Poučení a seznam dětí a pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců za účelem možnosti cvičení a posilování v posilovně a v herně stolního tenisu, ze dne 30. března 2014
58. Pravidla pro používání místnosti na stolní tenis v DD Zašová, ze dne 2. července 2012
59. Závazné ukazatele rozpočtu přímých vzdělávacích neinvestičních výdajů na roky 2011, 2012 a 2013 vydané Krajským úřadem Zlínského kraje
60. Hlavní kniha k měsíci 12.2013
61. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu s výjimkou dotací poskytnutých na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie za roky 2011, 2012 a 2013
62. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace za období 2011, 2012 a 2013
63. Zpráva příspěvkové organizace

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.z@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Zlínském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Antonín Grulich, školní inspektor

Antonín Grulich v. r.

Mgr. Soňa Bergerová, školní inspektorka

Soňa Bergerová v. r.

Mgr. Vojtěch Chromeček, přizvaná osoba

Vojtěch Chromeček v. r.

Ing. Romana Mikušová, kontrolní pracovnice

Romana Mikušová v. r.

V Olomouci dne 18. dubna 2014

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jaromír Štěpán, ředitel školského zařízení

Jaromír Štěpán v. r.

V Zašové dne 30. dubna 2014

Připomínky ředitele školského zařízení

Připomínky nebyly podány.